

RUBÍNOVÉ KŘÍŽE

UKRAJINSKÁ POVSTALECKÁ ARMÁDA (UPA) V TELEVIZNÍM SERIÁLU

RUBÍNOVÉ KŘÍŽE – PRACOVNÍ LIST

a) **definice propagandy, úkol:** pomocí správného seřazení slov vytvořte definici propagandy

**šíření *názorů *s *získat *myšlenek *cílem *přívržence *veřejné*

b) **badatelská otázka** „Jakým způsobem a proč právě tak bylo poválečné působení UPA prezentováno v seriálu Československé televize?“

c) **skupinová práce s filmem, úkol:** pomocí filmu odpovězte na libovolné dvě z níže uvedených otázek
<https://www.youtube.com/watch?v=qCYnOv7hkn8> (2:33-4:17)

1. Vyberte období, které podle vás film zachycuje? Vysvětlete proč? Podle čeho jste to poznali? 1800–1900?
1900–1939? 1939–1945? 1945–1948? 1989–2001?
2. K čemu tehdy sloužily a slouží občanské průkazy?
3. Před kým muž s vousem prchá?
4. Proč muž s vousem prchá z vlaku?
5. Jaké budovy jsou zachycené na pozadí scény, při které je muž smrtelně zraněn?

d) skupinová práce, práce s internetem, úkol: pomocí internetu odpovězte na jednu z otázek níže

1. Které období českých a slovenských dějin označujeme pojmem normalizace? KDY?
2. Jaké tři klíčové události se odehrály na Ukrajině v letech 1954–1990? Čím život obyvatel Ukrajiny ovlivnily?
CO SE DĚLO NA UKRAJINĚ?
3. Kdy a proč vznikl v Československé televizi seriál *Třicet případů majora Zemana*? JAK SE V ČESKOSLOVENSKU PROJEVOVALA POLITICKÁ PROPAGANDA?

e) **skupinová práce s filmem, úkol:** pomocí filmu odpovězte na libovolné dvě z níže uvedených otázek
<https://www.youtube.com/watch?v=qCYnOv7hkn8> (6:26-11:51)

1. V jaké pozici působil vězeň Haukwitz během 2. světové války?
2. Co je to gestapo?
3. Jaké činy páchal podle Haukwitze Richard Lipinsky během 2. světové války?
4. Co a kde mělo být jeho cílem po skončení 2. světové války?
5. Koho označujeme pojmem „bolševici“?
6. Kdo je komandant Bandera?
7. Za koho byl postřelený uprchlík z vlaku vyměněn?

f) **skupinová práce s internetem a „s chybou“**, úkol: zvolte si dvě z níže uvedených otázek a nalezněte v nich věcné (historické) chyby a nesrovnalosti

1. Televizní seriál o majoru Zemanovi (natočený v letech 1974–1979) měl obhájit působení příslušníků komunistické armády ČSSR v boji proti nepřátelům režimu.
2. Aktivity členů UPA během 2. světové války byly v seriálu spojovány s činností nacistického gestapa.
3. Důvodem spojení členů UPA a gestapa v seriálu bylo vytvoření jejich pozitivního obrazu u diváků.
4. Členové UPA se po 2. světové válce pohybovali na území současné České a Slovenské republiky (tehdejšího Československa), zejména v oblasti západního pohraničí a v okolí Plzně.

5. Cílem členů UPA bylo projít přes území současné České a Slovenské republiky (tehdejšího Československa) do ukrajinské části tehdejšího Sovětského svazu.

6. Normalizační Československá televize vytvářela obrazy působení členů UPA po 2. světové válce v rozporu s filmovými obrazy tehdejší sovětské propagandy.

7. Pojmenování „banderovci“ užívali zejména sami příslušníci a zejména stoupenci UPA.

g) **Závěrečné shrnutí / domácí úkol, úkol:** odpovězte na klíčovou otázku lekce

„Jakým způsobem a proč právě tak bylo poválečné působení UPA prezentováno v seriálu Československé televize?“

Rubínové kříže
Ukrajinská povstalecká armáda (UPA)
v televizním seriálu
Pracovní list

Autor:
Mgr. David Venclík, Ph.D.

Vyrobil Národní pedagogický institut České republiky

2022

www.npi.cz

npi | Národní pedagogický institut
České republiky

